

стигнахме въ това си родоотрицание до тамъ, че почнахме да отказваме правото на държавата си дори да възпитава нашитѣ деца, като предпочетохме чуждитѣ. Защо? Защото давали по-добро възпитание, защото учителитѣ били по-добри, защото всичко въ тѣхъ превъзхождало реда, образоването и пр. на нашитѣ. И за това превъзходство сме готови да плащаме скъпо и прескъпо. По тоя начинъ не само нравствено, но и материално се подкрепятъ чужди организации, задачата на които е да носятъ своето влияние у насъ, не заради нашитѣ черни очи, разбира се. Или съ други думи, отнемаме соковетѣ отъ родното, за да подхранимъ чуждото, което единъ день ще ни задуши.

Другъ народъ като българския, който самъ да си копае ямата, надали има нѣкжде на земята. Дори нашитѣ съседи, далечъ надминати отъ насъ по обща култура, па и по степенъта на своя националенъ гений, сж въвели всичко свое въ култъ: и въ миналото и въ настоящето. А ние, които имаме съ какво да се гордѣмъ, съ какво да се похвалимъ предъ свѣта, гледаме сами да се вредимъ между най-недостойнитѣ.

Но това унижение на собственото си достоинство го правимъ не само предъ насъ, интимно, между четири очи, дето се рекло, но и предъ чужденцитѣ. И то съ такова извъръщение, какъвто не може да се намѣри и на месечината. О, ние, малкитѣ, неукитѣ, необразованитѣ, ние благодаримъ и за ироничната усмивка на всѣки пройдоха, само защото той е чужденецъ. а ние сме българи, и като чужденецъ той ни е оказалъ милостъта да се подиграе съ насъ.

Едни наричатъ това ни качество добродетель, азъ го наричамъ порокъ. Порокъ, защото самоунижението още не е самокритика, както мислятъ нѣкои.

Докжде ще ни докара тая наша черта, не е мжно да се предвиди. До национално обезличаване. А отъ тукъ до чуждата власт надъ нашитѣ земи — все едно културна ли ще бжде тя, икономическа ли или политическа.

Какъ е станало това, че да тръгнемъ по обратния пътъ на нашитѣ предшественици, вмѣсто къмъ възходъ, къмъ низходъ, не е мжно да се обясни. И тъкмо защото не е мжно, ние трѣбва да сторимъ възможното, за да не станемъ гробокопатели на народното си бждеще. Нека не се забравя, че нашето възраждане дойде чрезъ обожаване къмъ родното. Чрезъ сжщото обожаване ще се доберемъ и до прераждането, въ процеса на което е дълженъ всѣки да вземе своя дѣлъ. Когато е въпросъ за нацията, нѣма малки и голѣми деятели, а достойни и недостойни.